

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 05.11.1987, sp. zn. 4 To 42/87, ECLI:CZ:NS:1987:4.TO.42.1987.1

Číslo: 17/1989

Právní věta: Závažným jednáním směřujícím ke zmaření účelu koluzní vazby ve smyslu znaků skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. není jednání, jímž se obviněný s porušením režimu vazby snažil zajistit výpovědi svědků, kteří měli podle pravdy potvrdit, že se obviněný v době, kdy se měl dopustit trestné činnosti, pro kterou byl ve vazbě, zdržoval na jiném místě, tedy měl vypovídat pravdu o jeho nevině. Porušením režimu vazby se obviněný dopustil pouze kázeňského přestupku.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 05.11.1987

Spisová značka: 4 To 42/87

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Maření výkonu úředního rozhodnutí

Předpisy: 140/1961 Sb. § 171 odst. 1 písm. c

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud ČSR k odvolání obžalovaného L. P. zrušil napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř. ve výroku, jímž byl tento obžalovaný uznán vinným přípravou k trestnému činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 7 odst. 1, § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák. a pokusem trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 8 odst. 1, § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. a v důsledku toho ve výroku o souhrnném trestu odnětí svobody.

Podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obžalovaného L. P. podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil obžaloby pro skutek kvalifikovaný jako příprava k trestnému činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 7 odst. 1, § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák. a pokus trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 8 odst. 1, § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., kterého se měl dopustit tím, že v průběhu výkonu vazby ve věznici MS ČSR v Litoměřicích v době od 16. 10. do 17. 12. 1985 přemlouval spoluvězně Z. P., aby po propuštění z vazby navštívil v Ústí nad Labem matku obžalovaného J. P., která měla vyhledat a přesvědčit jeho kamarády M. S., J. F. a P. K., aby před vyšetřovatelem VB ve svých svědeckých výpovědích nepravdivě uvedli, že se obžalovaný dne 1. 2. 1985 kolem 19.00 hod. zdržoval stále v jejich přítomnosti, a potvrdili mu tak na tuto dobu smyšlené alibi.

Z odůvodnění:

Rozsudkem krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. května 1987 sp. zn. 1 T 6/87 byl obžalovaný L. P. uznán vinným pro popsany skutek přípravou k trestnému činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 7 odst. 1, § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák. a pokusem trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 8 odst. 1, § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. Za uvedené trestné činy mu byl podle § 171 odst. 1 tr. zák. uložen souhrnný trest odnětí svobody na osmnáct měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. a) tr. zák. zařazen do první nápravně výchovné skupiny. Současně byl zrušen výrok o trestu v rozsudku okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 3. 1986 sp. zn. 5 T 410/85.

Proti rozsudku krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 5. 1987 sp. zn. 1 T 6/87 podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný L. P. Uvedl především, že od počátku trestního stíhání poukazoval na svou nevinu. Pokud nedovedl vždy zcela přesně uvést, co v kritické době postupně dělal a v cí společnosti, lze to omluvit časovým odstupem od kritické události (činu se měl podle obžaloby dopustit 1. 2. 1985, k věci se vyjadřoval až po vzetí do vazby v říjnu 1985), kdy si pochopitelně nemohl vše pamatovat. Neměl v úmyslu navádět své kamarády k tvrzení nepravdivých skutečností, ale chtěl je pouze cestou, která nebyla správná, upozornit, o kterém a době mají hovořit, aby mohlo objektivně objasněno, co dělal v den, kdy se měla trestná činnost odehrát. Jejich jména uváděl i v dopise svému obhájci, dopis nebyl zadržen cenzurou, a rovněž vyšetřovateli navrhoval provedení důkazů jejich výsledkem. Domnívá se proto, že stíhaným jednáním nemohl narušit podstatně, nebo závažným způsobem režim vazby. Odvolatel proto navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR napadený výrok v rozsudku krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a obžaloby jej v celém rozsahu zprostil.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. správnost napadeného rozsudku, jakož i správnost řízení, které mu předcházelo, a dospěl k těmto závěrům:

Z písemného vyjádření a z výpovědi svědka Z. P. i z doznání obžalovaného shodně vyplynulo, že obžalovaný v průběhu vazby požadoval na Z. P., aby po propuštění na svobodu požádal matku obžalovaného, aby vyřídila kamarádům M. S., J. F. a P. K., že mu mají potvrdit na kritický den loupežného přepadení M. Č. alibi. Měli podle svědka Z. P. konkrétně uvést, že se od 18.00 do 22.00 hod. zdržoval v jejich přítomnosti, jezdil s nimi autem, popíjel v restauraci „Větruše“ a posléze se přesunul do bytu M. S. Svědek Z. P. také potvrdil, že vzkaz matce obžalovaného nepředal a ke svědkům se tedy tento návod k výpovědi nedostal.

Krajský soud v Ústí nad Labem, který správně položil těžiště dokazování i ohledně těchto otázek do stadia hlavního líčení, také zjistil z objektivního svědectví těchto osob, jimž byl nepředaný návod k výpovědi určen, ale i z dalších svědeckých výpovědí, že obžalovaný se kritického večera skutečně v jejich společnosti na místech označených zdržoval a že jeho alibi bylo pravdivé.

Z těchto správných skutkových zjištění však krajský soud neučinil správné právní závěry, když obžalovaného uznal vinným přípravou k trestnému činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 7 odst. 1, § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák. a pokusem trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 8 odst. 1, § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák.

Nesporně bylo sice prokázáno, že obžalovaný se snažil nesprávným způsobem podnítit svědky k potvrzení jeho alibi. Aby však naplnil takovým jednáním zákonné znaky přípravy k trestnému činu podle § 7 odst. 1, § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák., musela by jeho snaha směřovat k tomu, aby ovlivnil svědky k nepravdivé výpovědi o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí. Tento zákonný znak však v případě obžalovaného prokázán nebyl, neboť z výpovědí těchto svědků vyplynulo, že se skutečně v kritickou dobu v jejich společnosti pohyboval. Samotná okolnost, že si s

odstupem času více než půl roku do detailů nepamatoval, zda nejprve jezdil s uvedenými osobami autem, byl v bytě jednoho z nich nebo popíjel v restauraci, anebo zda sled těchto dějů byl co do pořadí v rámci stejného času jiný, není natolik podstatná, aby z ní bylo možno dovodit alespoň eventuální úmysl ovlivnit svědky s vědomím nebo ve srozumění s tím, že vypoví nepravdu. Zásadní a rozhodné je, že obžalovaný věděl, že byl v přítomnosti těchto osob v uvedeném časovém úseku, jehož objasnění bylo významné pro rozhodnutí, a že o tom mohou podat v postavení svědků pravdivé a přesné informace.

Z toho bylo tedy zřejmé, že skutkový děj, který tvořil základy obžaloby, v tomto bodě se sice skutečně udál, avšak nezakládal znaky skutkové podstaty přípravy k trestnému činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 7 odst. 1, § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák.

Obžalobou byl však dán kvalifikací ve smyslu § 8 odst. 1, § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. právní výraz i tomu, že obžalovaný se dopustil tohoto jednání v době, kdy byl ve vazbě tzv. koluzní, uvalené na něho z důvodů § 67 písm. b) tr. ř. Toto speciální omezení osobní svobody sleduje mimo jiné ten cíl, aby bylo zabráněno působení obviněného na svědky. Podstatu takového jednání spatřuje trestní řád v nepřípustném působení za účelem maření objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání např. přemlouvání svědků, aby nevypovídali pravdu ve vztahu k obviněnému.

Vzhledem k výše rozvedené skutečnosti je zřejmé, že cesta, jakou se obžalovaný snažil zajistit pravdivá svědectví o své nevině, nebyla v souladu s režimem vazby. Poněvadž však účelem jeho počínání nebylo mařit objasňování skutečností závažných pro jeho trestní stíhání, ale naopak snaha dosáhnout nedovoleným způsobem zjištění objektivní pravdy, nelze dojít k závěru, že naplnil znaky pokusu trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 8 odst. 1, § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. Jednání obžalovaného nebylo závažným jednáním směřujícím k maření vazby ve smyslu tohoto ustanovení. Porušení režimu vazby v této podobě by sice zakládalo kázeňský přestupek, avšak s ohledem na dobu páčání, kdy časový odstup přesahuje jednoroční lhůtu limitující možnost jeho projednání a postižení, by nemohlo přicházet v úvahu, aby věc byla postoupena příslušnému orgánu podle § 222 odst. 2 tr. ř.

Nejvyšší soud ČR proto napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř. zrušil. Poněvadž na základě řádně provedeného a úplného dokazování před soudem prvního stupně mohl jako odvolací soud sám učinit také náležité právní závěry, rozhodl podle § 259 odst. 3 tr. ř. zároveň znovu tak, že obžalovaného podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil obžaloby.